

§ 218

Program och handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik KSN-2018-2210

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta Program för Uppsala kommuns barn-och ungdomspolitik 2019–2031.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan

2. **att** under Mål 1 i handlingsplanen lägga till åtgärden ”Förbättra och utöka kommunens arbete med att hjälpa de barn och unga som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck samt säkerställ att barn och unga i kommunen vet om sina rättigheter och vilken hjälp som finns att få.”
3. **att** under Mål 3 i handlingsplanen lägga till åtgärden ”Genomför ett kompetenslyft om hedersrelaterat våld och förtryck bland barn och unga i kommunens verksamheter.”
4. **att** anta Handlingsplan för Uppsala kommuns barn-och ungdomspolitik 2019–2023.

Reservation

Simon Alm (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar, med instämmande från Helena Hedman Skoglund (L) och Hanna Victoria Mörck (V) och Stefan Hanna (-):

(1) att under Mål 1 i handlingsplanen lägga till åtgärden ”Förbättra och utöka kommunens arbete med att hjälpa de barn och unga som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck samt säkerställ att barn och unga i kommunen vet om sina rättigheter och vilken hjälp som finns att få.”

(2) att under Mål 3 i handlingsplanen lägga till åtgärden ”Genomför ett kompetenslyft om hedersrelaterat våld och förtryck bland barn och unga i kommunens verksamheter.”

Simon Alm (SD) yrkar ändring till:
att varje barn ska få stöd att uppnå sin fulla potential.

Erik Pelling (S) yrkar avslag till Simon Alms (SD) ändringsyrkande

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedt (M) med fleras tilläggsyrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter Simon Alms (SD) ändringsyrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer slutligen arbetsutskottets förslag med Fredrik Ahlstedt (M) med fleras tilläggsyrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Sammanfattning

I december 2017 beslutade kommunfullmäktige att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram förslag på program och handlingsplan för barn och unga i Uppsala kommun med utgångspunkt i Agenda 2030 och barnkonventionen.

Förslaget till program för Uppsala kommuns barn-och ungdomspolitik anger mål för kommunkoncernens arbete för att förbättra barn och ungas uppväxtvillkor, för att främja barn och ungas delaktighet samt för hur kommunen säkerställer ett barnrättsperspektiv i beslut och centrala processer.

Förslaget till handlingsplan för Uppsala kommuns barn-och ungdomspolitik beskriver vilka åtgärder kommunkoncernen avser vidta under perioden 2019–2023 för att uppnå målen i programmet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag 8 oktober 2019 § 299
- Tjänsteskrivelse daterad 29 augusti 2019
- Bilaga 1, Program
- Bilaga 2, Handlingsplan
- Bilaga 3, Inkomna synpunkter
- Bilaga 4, Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 15 maj 2019 § 96

§ 299

Program och handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik KSN-2018-2210

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik 2019–2031 i ärendets **bilaga 1**.

Kommunstyrelsen föreslås för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, besluta

2. **att** anta Handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik 2019–2023 i ärendets **bilaga 2**.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Sammanfattning

I december 2017 beslutade kommunfullmäktige att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram förslag på program och handlingsplan för barn och unga i Uppsala kommun med utgångspunkt i Agenda 2030 och barnkonventionen.

Förslaget till program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik anger mål för kommunkoncernens arbete för att förbättra barn och ungas uppväxtvillkor, för att främja barn och ungas delaktighet samt för hur kommunen säkerställer ett barnrättsperspektiv i beslut och centrala processer.

Förslaget till handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik beskriver vilka åtgärder kommunkoncernen avser vidta under perioden 2019–2023 för att uppnå målen i

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2019-10-08

programmet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 29 augusti 2019

Bilaga 1 Program

Bilaga 2 Handlingsplan

Bilaga 3 Inkomna synpunkter

Bilaga 4 Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 15 maj 2019 § 96

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret

Kommunfullmäktige

Handläggare:
Lillskogen Emma
Börjesdotter Carina
Berg Anton

Program och handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik 2019–2031 i ärendets **bilaga 1**.

Kommunstyrelsen föreslås för egen del, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut enligt ovan, besluta

att anta Handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik 2019–2023 i ärendets **bilaga 2**.

Ärendet

I december 2017 beslutade kommunfullmäktige att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram förslag på program och handlingsplan för barn och unga i Uppsala kommun med utgångspunkt i Agenda 2030 och barnkonventionen.

Förslaget till program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik anger mål för kommunkoncernens arbete för att förbättra barn och ungas uppväxtvillkor, för att främja barn och ungas delaktighet samt för hur kommunen säkerställer ett barnrättsperspektiv i beslut och centrala processer.

Förslaget till handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik beskriver vilka åtgärder kommunkoncernen avser vidta under perioden 2019–2023 för att uppnå målen i programmet.

Beredning

Förslagen till program respektive handlingsplan har tagits fram i gemensam beredning mellan förvaltningar och kommunala bolag. Beredningen har även innefattat dialog med barn och ungdomar, vårdnadshavare samt aktörer inom föreningslivet. Barnombudet i Uppsala län (BOiU) har varit delaktiga i processen inom ramen för det idéburna partnerskap som undertecknats och därigenom deltagit i de gemensamma workshops som anordnats med förvaltningar och bolag.

Under beredningsarbetet har nämnder och kommunala bolagsstyrelser informerats och getts möjlighet att lämna synpunkter på de föreslagna dokumenten. De synpunkter som lämnats har berört formuleringen av delar av programtexten och åtgärder samt ansvarsfördelningen för genomförandet av åtgärder. Inkomna synpunkter har hanterats för att möjliggöra en enhetlig och ändamålsenlig styrning inom det aktuella programområdet. De synpunkter som inkommit redovisas i ärendets **bilaga 3** tillsammans med kommunledningskontorets förslag till hantering.

I framtagandet av förslagen till program och handlingsplan har särskild hänsyn tagits till mänskliga rättigheters-, nationella minoriteters-, hbtq- och jämställdhetsperspektivet.

Föredragning

Programmet för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik syftar till att tydliggöra inriktningen för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik och beskriver prioriterade områden där kommunen avser stärka sitt arbete riktat till gruppen barn och unga. Programmet syftar också till att skapa förutsättningar och ramverk för systematisk samverkan i arbetet riktat till barn och unga i hela kommunkoncernen. Vidare bidrar programmet till att främja goda och jämlika uppväxtvillkor, stärka delaktighet och inflytande för barn och unga, bidra till genomförandet av FN:s Agenda 2030 samt att säkerställa att kommunen efterlever barnkonventionen, som blir lag 2020.

Programmet omfattar hela kommunkoncernen och tar fokus på arbete riktat till barn och unga, 0–20 år, som bor, vistas och verkar i kommunen.

Inriktningen för kommunens arbete inom området sammanfattas i programmet i tre prioriterade målområden. Programmet kompletterar genom dessa målområden kommunens befintliga styrning med ett särskilt fokus på barn och unga och ersätter inte styrningen inom andra relaterade politikområden. De tre målområden som identifierats är:

1. Uppsalas barn och unga har goda och jämlika uppväxtvillkor.
2. Tillvarata barn och ungas kompetens och engagemang.
3. Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut.

Programmet föreslås gälla fram till och med 2031 och utgör en del i kommunens bidrag till genomförandet av Agenda 2030 med särskilt fokus på barn och unga. Programmet följs upp årligen inom ramen för ordinarie programuppföljning och revideras vid behov. Revidering av programmet ska ske genom gemensam beredning.

Handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik föreslås gälla under perioden 2019–2023. Handlingsplanen syftar till att beskriva vilka åtgärder kommunkoncernen planerar att vidta under tidsperioden för att bidra till att de mål

som angetts i programmet. Handlingsplanen tydliggör ordning och ansvarsfördelning gällande genomförandet och uppföljningen av de åtgärder som anges.

Kommunstyrelsen ansvarar för att implementera handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik i kommunkoncernen. Respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att genomföra de åtgärder som de ansvarar för i enlighet med handlingsplanen samt att på ett ändamålsenligt sätt integrera åtgärderna i respektive nämnd eller bolags verksamhets- eller affärsplan. Respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvarar även för att kontinuerligt återrapportera genomförda åtgärder till kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen.

Ekonomiska konsekvenser

De åtgärder i handlingsplanen som kategoriserats som pågående eller som ska genomföras under 2020 ska ske inom befintlig budgetram för ansvarig nämnd eller bolagsstyrelse. Finansiering för genomförandet av åtgärder planerade till 2021 och framåt hanteras inom kommunens Mål- och budgetprocess.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:
Kommunstyrelsen

Datum:
2019-08-22

Diarienummer:
KSN-2018-2210

Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik beskriver de målområden som Uppsala kommun satt upp för att främja goda och jämlika uppväxtvillkor, stärka delaktighet och inflytande för barn och unga, säkerställa att kommunen efterlever barnkonventionen samt bidra till genomförandet av FN:s Agenda 2030. Programmet tar fokus på arbete riktat till barn och unga som bor, vistas och verkar i kommunen.

Syfte

Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik syftar till att tydliggöra inriktningen för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik. Programmet pekar ut målområden där kommunkoncernen avser stärka sitt arbete riktat mot gruppen barn och unga. Programmet syftar också till att skapa förutsättningar och ramverk för systematisk samverkan i arbetet riktat till barn och unga i hela kommunkoncernen.

Omfattning

Programmet gäller alla nämnder och bolagsstyrelser. Programmet tar fasta på behov av arbete över förvaltnings- och bolagsgränser inom kommunkoncernen och av insatser riktade till barn och unga. Programmet kompletterar kommunens styrning med särskilt fokus på gruppen och barn och unga och ersätter därmed inte andra program som reglerar angränsande politikområden.

Programmet gäller för perioden 2019 till och med 2031 och ska fungera som underlag till kommunens mål och budget samt för nämndernas verksamhetsplaner och bolagsstyrelsernas affärsplaner. Kommunstyrelsen har konkretiserat programmets genomförande i en kompletterande handlingsplan som definierar prioriterade åtgärder.

Ansvar, genomförande och spridning

Kommunstyrelsen svarar för att sprida kunskap om programmet inom kommunkoncernen och för att samordna kommunens arbete utifrån programmet. I *Handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik* anges vilka nämnder och bolagsstyrelser som ansvarar för genomförandet av enskilda åtgärder.

Definition och begrepp

Barn och unga

Med barn och unga avses i det här programmet personer i åldrarna 0 till och med 20 år.

Rättighetsinnehavare och skyldighetsbärare

Begreppen rättighetsinnehavare och skyldighetsbärare är kopplade till de mänskliga rättigheterna och beskriver förhållandet mellan den som har rättigheter och den som har en skyldighet gentemot rättighetsinnehavaren. Rättigheter och skyldigheter regleras i konventioner och lagar. Barn har särskilda rättigheter i egenskap av att vara

barn i enlighet med barnkonventionen och kommunen har i egenskap av att vara myndighet särskilda skyldigheter gentemot barn i enlighet med samma konvention och kommande lagstiftning.

Barnrättsperspektiv

Ett barnrättsperspektiv innebär att ha barnkonventionen som utgångspunkt i besluts- och arbetsprocesser som kan beröra barn och unga. Barnrättsperspektivet innebär även att eventuella konsekvenser för barn och unga analyseras eller att en prövning av barnets bästa genomförs i aktuella frågor.

Barnrättsmedvetna beslut

Barnrättsmedvetna beslut innebär att de beslut som fattas ska prövas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Prövning av barnets bästa

Prövning av barnets bästa handlar om att beakta både barnperspektivet och barnets perspektiv. Barnperspektivet innefattar kunskaper om barn utifrån forskning, erfarenheter, praxis och vad de vuxna runt barnet uppfattar. Barnets perspektiv innefattar kunskaper om vilka barn som berörs och ska tillfrågas, vad barnet eller barnen själva säger och om barnet eller barnen har tillfrågats på ett sätt som passar dem sett till ålder och mognad.

Kompensatoriska insatser

Kompensatoriska insatser omfattar insatser som syftar till att minska skillnader, skapa mer jämlika förutsättningar mellan olika grupper och individer för att bättre svara mot deras olika behov. Det kan exempelvis handla om riktad resursfördelning utifrån socioekonomiska skillnader. Vissa kompensatoriska insatser är reglerade genom lag och andra vidtas av kommunen för att skapa mer jämlika levnadsvillkor.

Begreppet används också vid beslut som prövats utifrån barnets bästa. I de fall där ett beslut inte följer det som bedömts vara barnets bästa ska kompensatoriska insatser beskrivas.

Nuläge

Uppsala kommun bedriver en mängd olika typer av verksamheter som berör barn och unga. Många av dessa verksamheter spelar en viktig roll för att bidra till en hållbar samhällsutveckling, liksom för att förverkliga FN:s Agenda 2030 och barnkonventionen.

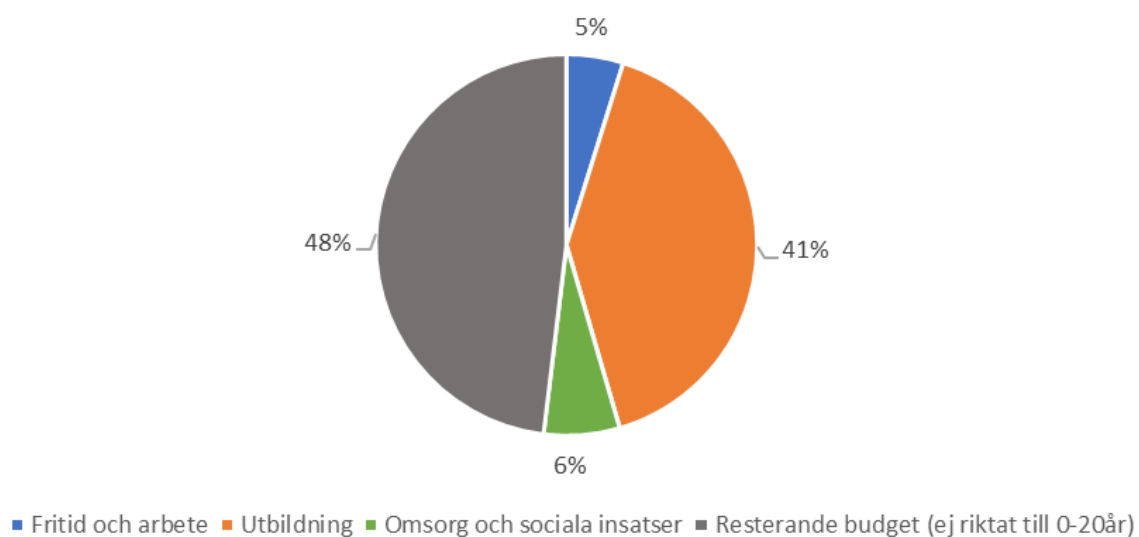
Kommunen ansvarar bland annat för att ordna barnomsorg och skolgång, fritidsaktiviteter samt att ge olika former av stöd till barn och familjer. Inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret svarar kommunen också för insatser för de unga som fullgjort sin skolplikt, men som inte studerar på gymnasial nivå. Kommunen erbjuder också insatser riktade till vuxna i barnen och ungdomarnas närhet, till exempel arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd samt föräldraskapsstöd. Även denna typ av arbete bidrar till att förbättra och skapa mer jämlika uppväxtvillkor.

Uppsala kommun stödjer föreningar som anordnar verksamhet för barn och unga inom bland annat kultur, fritid och idrott. Genom kommunens arbete med sociala investeringar utvecklar kommunen metoder för att främja barn och ungas hälsa och välmående. Kommunen främjar delaktighet, inflytande och arbetslivsanknytning bland annat genom medborgardialoger med barn och unga och att erbjuda feriearbeten. I samarbete med We_change genomför kommunen årligen konferenser och dialoger där företrädare från näringsliv och förtroendevalda möter ungdomar i syfte att skapa delaktighet i arbetet med Agenda 2030 och en hållbar framtid.

Uppsala kommuns mål och budget för 2019–2021 innehåller flera uppdrag som syftar till att förbättra barn och ungas livsvillkor och ge bättre förutsättningar till delaktighet och inflytande. Uppdragen omfattar bland annat förstärkningar av kommunens trygghetsskapande arbete, arbete för att främja psykisk och fysisk hälsa, liksom arbete att skapa meningsfull fritid.

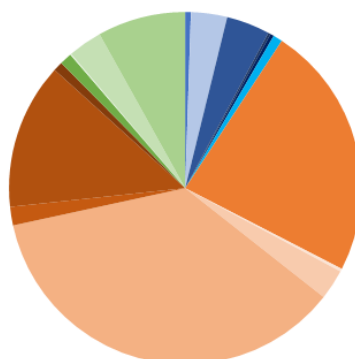
Uppsala kommun har en budget om 11,9 miljarder kronor för 2019. Av budgeten uppskattas cirka 52 procent gå till verksamheter och stöd riktade till barn och unga. Den andel som riktas till barn och unga kan delas i kategorierna: fritid och arbete, utbildning samt omsorg och sociala insatser.

Fördelning av kommunens budget till personer 0-20år

Den andel av budgeten som riktas till barn och unga kan ytterligare delas upp på flera olika typer av verksamheter.

Fördelningen av kommunens budget som riktas till personer 0-20år

■ Fritid och arbete Stöd till idrott 5-20 år	■ Fritid och arbete Aktiviteter barn
■ Fritid och arbete Kultur och fritid	■ Fritid och arbete Evenemang
■ Fritid och arbete Fritidshem	■ Fritid och arbete Stöd till feriearbete
■ Fritid och arbete Investeringar parker/barn	■ Fritid och arbete Cykelfrämjande
■ Utbildning Förskola	■ Utbildning Öppen förskola
■ Utbildning Förskoleklass	■ Utbildning Grundskola
■ Utbildning Grundsärskola	■ Utbildning Gymnasieskola
■ Utbildning Gymnasiesärskola	■ Omsorg och sociala insatser Pedagogisk omsorg
■ Omsorg och sociala insatser Sociala investeringar	■ Omsorg och sociala insatser Stöd enl. SoL och LSS
■ Omsorg och sociala insatser IFO, barn och unga	

Riksdagen har beslutat att barnkonventionen ska bli gällande svensk lag från 2020. Detta medför ökade krav på kommunen som behöver bemötas av kommunorganisationen. För att främja barn och ungas rättigheter och bidra till kompetenshöjning hos beslutsfattare ingick kommunen 2019 ett partnerskap med Barnombudet i Uppsala län. Partnerskapet syftar till att stärka barn och ungas rättigheter, liksom att utveckla kommunens barnrättsarbete.

Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik

Uppsala kommun står bakom Agenda 2030 och de 17 globala utvecklingsmål som antogs av FN och världens länder i september 2015. De globala utvecklingsmålen innebär en världsomspännande viljeriktning för att förverkliga de mänskliga rättigheterna, förbättra människors liv och säkerställa en hållbar utveckling ekonomiskt, socialt och miljömässigt. De 17 globala målen omfattar såväl arbete för att bekämpa fattigdom och hunger, för god hälsa och välbefinnande, för ökad jämlikhet och jämställdhet, som för att stärka allas möjligheter till god utbildning och bygga demokratiska och inkluderande samhällsinstitutioner. Som ett led i att säkra barns rättigheter liksom för att främja barn och ungas möjligheter att aktivt delta i arbetet för en hållbar värld har FN bland annat antagit konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen) och ungdomsstrategin *Youth 2030 – working with and for young people*.

För att förverkliga de globala målen och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling är dagens barn och ungdomar viktiga aktörer med stort engagemang. Samtidigt är barn och unga en grupp vars möjligheter att tillvarata sina mänskliga rättigheter och föra sin egen talan är begränsad under den större delen av uppväxten. Uppsala kommun ser vidare att förutsättningarna och möjligheterna att vara delaktiga i samhällsutvecklingen är ojämlikt fördelade mellan barn och unga i kommunen.

Genom *Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik* förstärker och tydliggör Uppsala kommun inriktningen för sitt långsiktiga arbete för genomförandet av Agenda 2030, att efterleva barnkonventionen och öka barn och ungas möjlighet att bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

1. Uppsalas barn och unga har goda och jämlika uppväxtvillkor

Mål: Minska skillnader och konsekvenserna av skillnader i uppväxt- och levnadsvillkor för alla barn och ungdomar som växer upp i Uppsala kommun.

Alla barn och ungdomar som växer upp i Uppsala kommun ska ha förutsättningar till goda och jämlika uppväxtvillkor samt till att kunna tillgodogöra sig sina rättigheter.

Uppsala kommuns har ett relativt gott utgångsläget för arbetet för att säkerställa detta men det finns vissa utmaningar. Bland annat ser kommunen utmaningar vad gäller lika möjligheter till en meningsfull fritid, god fysisk och psykisk hälsa, känna sig trygg, goda förutsättningar att klara sin utbildning och nå examen samt att aktivt delta i samhällslivet.

Skillnaderna mellan olika barn och ungas uppväxtvillkor, förutsättningar och möjligheter tar sig uttryck i såväl generella socioekonomiska som demografiska och geografiska mönster. De bakomliggande faktorer och processer som leder till ojämlikhet i hälsa, uppväxt- och levnadsvillkor är många och ingår i ett komplext samspel som startar tidigt i livet. Vissa skillnader kan förklaras genom ekonomiska faktorer, vissa genom sociala faktorer som familje- och boendesituation eller relationer till vänner och andra vuxna, vissa genom strukturella faktorer som tar sig uttryck genom normer om kön, könsuttryck eller sexuell läggning, och återigen andra av faktorer som funktionsnedsättning och fysisk förmåga som påverkar möjligheterna till goda och jämlika uppväxtvillkor.

Arbetet inriktas mot målet att skapa likvärdiga uppväxtvillkor mellan olika grupper och individer. Jämställdhet ska vara ett integrerat perspektiv i planering och genomförande av arbetet för att uppnå målet. Ur ett barnrättsperspektiv är det centralt att kommunens verksamheter och de fysiska miljöerna utformas och genomförs med hänsyn till att barn och unga har olika förutsättningar och behov i olika perioder av uppväxten. För att utjämna skillnader när det gäller hälsa, möjlighet till utveckling och meningsfull fritid, samt för att skydda barn i utsatta situationer eller fånga upp unga i riskzon tidigt behöver kommunen arbeta både förebyggande och kompensatoriskt. För att kommunens verksamheter ska bidra till goda och jämlika villkor är det också viktigt att barn och unga är medvetna om vilka verksamheter, aktiviteter, insatser och stöd kommunen erbjuder.

2. Tillvarata barn och ungas kompetens och engagemang

Mål: Stärka barn och ungas egenmakt och möjligheter till delaktighet i samhällsutvecklingen och inflytande över sina levnadsvillkor i Uppsala kommun.

Barn och unga är viktiga aktörer för att uppnå ett hållbart och demokratiskt samhälle globalt och lokalt. Barn och unga är en grupp vars liv och framtida möjligheter i hög utsträckning påverkas av kommunen. Skola, omsorg och fritidsverksamhet är exempel på kommunal verksamhet som är viktiga inslag i barn och ungas utveckling och som lägger grunden för deras framtida möjligheter att delta i samhällslivet och bidra till den långsiktiga samhällsutvecklingen. Civilsamhället och föreningslivet spelar också en central roll för att utveckla och främja barn och ungas engagemang och inflytande.

Samtidigt som kommunen ser att barn och unga är viktiga aktörer i att nå en hållbar utveckling och förverkliga Agenda 2030 är yngre barn och unga en grupp vars möjlighet till inflytande och delaktighet i kommunen och samhällets utformning. Exempelvis barns möjligheter till inflytande är begränsad genom rösträtten i det parlamentariska systemet. Kommunen ser också att barn och unga har olika förutsättningar och möjligheter att vara delaktiga och utöva inflytande i beslut som berör dem som grupp och som individer i praktiken. Skillnaderna mellan vilka personer som har möjlighet att bidra med sitt engagemang och kompetens har ofta grund exempelvis socioekonomiska förutsättningar eller normer om vilka personers perspektiv som är viktiga att tillvarata. Andra skillnader hänger istället samman med organisatoriska faktorer inom kommunen. Det kan handla om kommunens strukturer och metoder för att möjliggöra delaktighet eller formerna för inflytande i verksamheter där barn och unga deltar.

För att främja barn och ungas möjligheter till delaktighet och inflytande på den kommunala arenan behöver Uppsala kommun arbeta för att möjliggöra delaktighet i dialogprocesser som berör barn och unga som grupp och som individer. Arbetet innefattar aktivt och systematiskt arbete för att inhämta barn och ungas perspektiv i frågor som berör dem, med särskilt fokus på barn och unga med sämre förutsättningar att komma till tals och påverka. Arbetet innefattar även utveckling av kommunens dialogprocesser. Utvecklingsarbetet ska ta hänsyn till att barn och unga under olika delar av sin uppväxt har olika förutsättningar och vana av att vara delaktiga i dialog med kommunen för att stärka barn och unga som dialogpart i samhällsutvecklingen.

3. Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut

Mål: Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut.

Uppsala kommun ska ta hänsyn till konsekvenser för de barn och ungdomar som bor och växer upp i kommunen i åtgärder och beslut. En del i detta innebär att ha kunskap om och arbeta utifrån barnkonventionens artiklar. En annan del handlar om en bedömning barnets bästa ska göras i beslut som berör barn och unga, både som grupp och som individer.

I samband med att barnkonventionen blir svensk lag den 1 januari 2020 kommer kommunen arbeta för att stärka sin kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut. Att barnkonventionen blir lag medför högre krav på att medarbetarna har kompetens kring barnrätt och att barnrättsperspektivet är en integrerad del i kommunens organisation och processer. Arbetet med att utveckla kapaciteten att fatta barnrättsmedvetna beslut medför nya och tydligare behov av att etablera former för samverkan, kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom hela kommunkoncernen. Det medför också behov av en kommunövergripande samsyn kring hur barnrättsperspektivet ska tolkas liksom verktyg för att säkerställa att de beslut som fattas är barnrättsmedvetna.

För att barnkonventionens principer ska förverkligas i Uppsala kommun kommer ett kompetenslyft genomföras. Kompetenslyftet utformas utifrån verksamheternas förutsättningar och behov av kompetens för att fullgöra de kommande lagkraven. På längre sikt innebär det tydliggjorda ansvaret även att strukturer och processer inom kommunkoncernen behöver ses över och utvecklas utifrån barnrättsperspektivet.

Uppföljning

Kommunstyrelsen är ansvarig för programmet och har det övergripande ansvaret för att följa upp och utvärdera programmet. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete för att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Relaterade dokument

- Handlingsplan för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik.
- Policy för hållbar utveckling i Uppsala kommun.
- Policy för trygghet och säkerhet.
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter.
- Program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer.
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.
- Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik.
- Idrotts- och fritidspolitiskt program.
- Kulturpolitiskt program.
- Drogpolitiskt program.
- Landsbygdsprogram för Uppsala kommun.
- Handlingsplan Gottsunda/Valsätra.
- Riktlinje för medborgardialog.
- Uppsala kommuns överenskommelse med civilsamhället.
- FN:s konvention om barnets rättigheter.
- Agenda 2030.
- Youth 2030 – working with and for young people.
- Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen).
- Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.
- Översiktsplan

Aktiverande styrdokumentDatum:
2019-08-22Diarienummer:
KSN-2018-2210Beslutsfattare:
KommunstyrelsenDokumentansvarig:
Utvecklingsdirektör

Handlingsplan för Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Kommunfullmäktige har antagit *Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik* för att tydliggöra inriktningen för kommunens barn- och ungdomspolitik. Denna handlingsplan förtydligar hur kommunen ska genomföra programmet genom att formulera prioriterade åtgärder samt precisera ansvar för genomförandet av dessa åtgärder och hur arbetet ska följas upp.

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att beskriva vilka prioriterade åtgärder som ska vidtas för att uppnå de målområden som kommunfullmäktige beslutat om i *Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik*. Handlingsplanen konkretiserar och tydliggör ansvar för genomförande av åtgärder och hur måluppfyllelsen ska följas upp. Handlingsplanen fungerar som underlag för kommunens mål- och budgetprocess samt som underlag för nämndernas verksamhetsplaner och bolagsstyrelsernas affärsplaner under perioden 2019–2023.

Omfattning

Handlingsplanen gäller under perioden 2019–2023 och riktas sig till hela kommunkoncernen där inget annat anges. Handlingsplanen omfattar verksamhet och insatser med gruppen barn och unga, 0–20 år, som mottagare. Handlingsplanen kompletterar andra handlingsplaner och ersätter inte handlingsplaner tillhörande program som reglerar programområden som angränsar till barn- och ungdomspolitiken, exempelvis trygghet- och säkerhetsområdet, arbetsmarknadspolitiken eller politiken för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Ansvar, genomförande och spridning

Kommunstyrelsen ansvarar för att implementera och sprida handlingsplanen i kommunkoncernen. Respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att genomföra de åtgärder som de ansvarar för och att på ett ändamålsenligt sätt integrera åtgärderna i respektive nämnds eller bolags verksamhetsplan eller affärsplan. Åtgärder som kräver finansiering utanför befintlig budgetram används som underlag i kommunens mål- och budgetprocess för 2021 fram till och med 2023.

Målområden

I *Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik* har tre målområden pekats ut som prioriterade.

1. Uppsalas barn och unga har goda och jämlika uppväxtvillkor.
2. Tillvarata barn och ungas kompetens och engagemang.
3. Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut.

De åtgärder som vidtas för att bidra till att uppnå målen sammanställs under respektive målområde.

Målen åtgärder, indikatorer samt ansvariga

1. Uppsalas barn och unga har goda och jämlika uppväxtvillkor

Mål: Minska skillnader och konsekvenserna av skillnader i uppväxt- och levnadsvillkor för alla barn och ungdomar som växer upp i Uppsala kommun.

Åtgärd	Samordningsansvarig	Delansvarig	År för genomförande
1. Ta fram handlingsplan för att förbättra den psykiska hälsan hos barn och unga.	KS	SCN, OSN, UBN, KTN.	2020
2. Utveckla strukturer för systematisk samverkan över förvaltningsgränser kring orosanmälningar samt vidtagna åtgärder och insatser.	SCN	KTN, UBN, OSN, AMN, ÖFN.	2020
3. Genomföra kontinuerlig analys av barn och ungas hälsa och uppväxtvillkor för att fungera som planeringsunderlag i kommunkoncernen.	KS	Alla	2020
4. Genomföra trygghetsvandringar i samverkan med civilsamhället riktat till utemiljöer där barn och unga vistas.	GSN	SCN, Uppsalahem, KTN, UBN.	2020
5. Stärka stödet i att söka feriearbete, praktik eller liknande riktat till ungdomar i grupper med låg arbetsmarknadsanknytning i syfte att etablera kontakt med arbetsmarknaden.	AMN	UBN, KTN, OSN	2021
6. Utveckla samverkan kring ungdomar (16–20 år) som varken arbetar eller studerar.	UBN	AMN, KTN, SCN, OSN	2021–2023
7. Kontinuerlig kunskaps- och informationsutbyte gällande kommunens verksamheter och stöd riktade till barn och	KS	Alla	2021–2023

unga mellan förvaltningar och i samverkan med civilsamhället.			
8. Etablera strukturer för samverkan för att nå vuxna med behov av universella, evidensbaserade föräldraskapsstöd.	SCN	UBN, OSN	2021
9. Verka för fler aktiviteter för barn och unga i direkt anslutning till avslutad skoltid.	KTN	SCN, UBN, IFN, KS.	2021
10. Genomföra utvecklingsarbete i samverkan med civilsamhället för att förebygga barn och ungas våldsutsatthet och våldsutövande.	KS	UBN, KTN, IFN, SCN, OSN.	2021
11. Utveckla information, råd och stöd till barn med föräldrar med missbruksproblematik, sjukdom eller funktionsnedsättning.	SCN	OSN, AMN	2022–2023
12. Utveckla lokaliseringprinciper för att möjliggöra och främja samutnyttjande av platser och lokaler mellan grupper och över generationsgränser.	KS	PBN, GSN, IFN.	2022–2023
Indikatorer			

2. Tillvarata barn och ungas kompetens och engagemang

Mål: Stärka barn och ungas egenmakt och möjligheter till delaktighet i samhällsutvecklingen och inflytande över sina levnadsvillkor i Uppsala kommun.

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
13. Genomföra insatser för att säkerställa att information om minoritetsrättigheter riktade till barn finns tillgänglig samt för att öka barn och unga i de nationella minoriteternas delaktighet i kommunens processer och samråd.	KS	KTN, UBN, SCN	2020
14. Utredda kommunens möjligheter att stödja och främja barn och ungas egenorganisering samt barns och ungas möjlighet att förverkliga egna förslag i kommunen.	KS	UBN, KTN	2020
15. Utveckla generella metoder för att möjliggöra barns och ungas delaktighet i kommunen med särskilt fokus på barn och unga som inte kommer till tals.	KS	OSN	2021
16. Utredda och tydliggöra formerna för kommunens kommunikation med barn och unga, samt vuxna i deras närhet.	KS	Alla	2022
17. Utveckla barn och ungas delaktighet i planarbete samt i nyproduktion, renovering, om- och tillbyggnad.	KS	PBN, GSN, UBN, kommunala fastighetsbolag	2022
Indikatorer			

3. Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut

Mål: Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut.

Åtgärd	Samordnings-ansvarig	Delansvarig	År för genomförande
18. Utveckla indikatorer för att följa upp och utvärdera kommunens arbete inom uppsatta målområden för barn- och ungdomspolitiken.	KS		2020
19. Genomföra kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.	KS	Alla	2019–2023
20. Säkerställa att barn och ungas behov beaktas i framtagande och implementering av styrdokument för fysisk planering och trafik.	KS	PBN, IFN, GSN, KTN, UBN.	2019–2023
21. Utveckla samverkan med berörda aktörer för att främja säker trafikmiljö för barn i den långsiktiga fysiska planeringen.	KS	PBN, GSN	2019-2023
22. Ta fram kommungemensamt styrdokument för hur barnrättsperspektivet ska integreras i beslutsärenden och styrdokument.	KS	Alla	2020
Indikatorer			

Uppföljning

Kommunstyrelsen följer årligen upp handlingsplanen i ordinarie programuppföljning och handlingsplanen revideras i sin helhet 2023 eller vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att kontinuerligt återrapportera genomförda åtgärder till kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen.

Relaterade dokument

- Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik.

[Skriv här] bolagsstyrelse	Nr.	Synpunkt	Kommentar	Hantering i reviderat förslag
AMN				
		AMN har inte inkommit med några synpunkter avseende förslag till program eller handlingsplan.	-	-
GSN				
	1.	<p>Övergripande synpunkt. Det är viktigt att ta hänsyn till interna beroenden mellan nämnderna när ansvar för genomförande fördelas.</p>	<p>Interna beroenden har beaktats och i så hög utsträckning som möjligt i den gemensamma beredningen av program och handlingsplan. Remissförfarandet syftar också till att åskådliggöra och tillgodose dessa förhållanden, vilket ligger till grund för de justeringar avseende ansvar som föreslås i det reviderade förslaget.</p>	<p>Ansvar för specifika åtgärder preciseras.</p>
	2.	<p>Övergripande synpunkt. Det är viktigt att tillgänglighetsperspektivet beaktas i programmet och handlingsplanen. Därför betonades vikten av att program och handlingsplan överensstämmer med kommunens program och handlingsplan för full delaktighet.</p>	<p>I framtagandet av program och handlingsplan har förvaltningarna eftersträvat att komplettera och stärka styrningen kring barn och unga utifrån olika perspektiv. Detta innefattar bl.a. att förslagen till program och handlingsplan syftar till att komplettera programmet för full delaktighet avseende tillgänglighetsperspektivet gällande gruppen barn och unga med funktionsnedsättning. Därför anges program för full delaktighet som ett relaterat dokument och formuleringar som belyser barn och unga med funktionsnedsättnings behov och förutsättningar.</p>	<p>Programtexterna har setts över utifrån synpunkten.</p>
	3.	<p>Åtgärd 16. Det är viktigt att säkerställa att kommunens kommunikationsplattformar är tillgängliga utifrån bl.a. funktionsnedsättningsperspektiv.</p>	<p>Förvaltningen instämmer i vikten av att säkerställa tillgänglighet i digitala plattformar. Detta ligger i linje med den övergripande inriktningen att säkerställa delaktighet utifrån individuella behov och förutsättningar. Inspelet omhändertas i planering av åtgärdens genomförande.</p>	<p>Ingen åtgärd vidtas.</p>
	4.	<p>Åtgärd 1. Den föreslagna handlingsplanen för psykisk hälsa bör kompletteras med handlingsplan för fysisk hälsa. Visa på vikten av jämlikhet i hälsofrågorna.</p>	<p>Hälsofrämjande fritid är ett målområde i idrotts- och fritidspolitiska programmet. Det finns även skrivningar i Mål och budget samt i utkast till handlingsplan för psykisk hälsa. Olika verksamheter arbetar även med de fysiska aspekterna som en del av sitt ordinarie arbete (omsorgsverksamheter, skola m.fl.).</p>	<p>Ingen åtgärd vidtas.</p>
	5.	<p>Övergripande synpunkt. Åtgärderna i handlingsplanen bör renodlas. Vissa åtgärder, t.ex. åtgärd 4, passar inte in i helheten.</p>	<p>Åtgärden syftar till att komplettera befintlig styrning avseende trygghetsarbete med fokus på barn och unga.</p>	<p>Ingen åtgärd vidtas.</p>

	6.	Åtgärd 5. Det stöd som avses i åtgärden behöver utformas som ett reellt stöd och detta gäller särskilt barn och unga med funktionsnedsättning.	Förvaltningen instämmer i synpunkten och ser att den föreslagna åtgärdsformuleringen ligger i linje med detta.	Ingen åtgärd vidtas.
	7.	Åtgärd 16. Den föreslagna åtgärden är otydligt formulerad och kan tolkas som att den avser att ytterligare en plattform ska etableras. Viktigare i sammanhanget är att se över befintliga plattformar för att se vilka behov som finns.	Förvaltningen instämmer och tydliggör formuleringen i linje med synpunkten för att tydliggöra vilken typ av arbete som avses.	Se föreslagen formulering i reviderat förslag till handlingsplan.
	8.	Åtgärd 8. Önskemål om att "universella" stryks ur åtgärden då detta blir överflödigt.	Begreppet universella föräldraskapsstöd avser sådana typer av föräldraskapsstöd som erbjuds alla föräldrar i behov av stöd och hjälp, snarare än att enbart vissa grupper eller individer har möjlighet att ta del av stödet (indikerade stöd). Syftet med att utveckla det universella föräldraskapsstödet är att främja barns hälsa och uppväxtvillkor genom att stödja föräldrar.	Ingen åtgärd vidtas.
	9.	Programmet. Säkerställa att nämndens satsningar på fysiska miljöer, t.ex. lekplatser, parker och cykelvägar, är inkluderade i budgetpresentationen i avsnittet <i>Nuläge</i> .	Förvaltningen har tagit med satsningar på fysiska miljöer som på ett tydligt sätt går att härleda till barn och unga i den överblick som presenteras i programmets avsnitt <i>Nuläge</i> .	Överblicken i avsnittet har kontrollerats.
	10.	Övergripande synpunkt. Det är viktigt att gruppen barn och unga med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och deras behov beaktas i programmet och handlingsplanen.	Gruppen barn och unga med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning behöver beaktas utifrån behov av särskilt stöd och tillgänglighet till offentliga verksamheter och miljöer. Att beakta de individuella behoven bedöms ligga i linje med barnkonventionen och de formuleringar som föreslås i förslag till program och handlingsplan. Det huvudsakliga styrdokumentet för kommunens politik inom funktionshinderområdet är programmet för full delaktighet. Därför föreslås inga särskilda åtgärder gällande kommunens arbete riktat till barn och unga med neuropsykiatrisk	Ingen åtgärd vidtas.

			funktionsnedsättning i handlingsplanen för barn- och ungdomspolitiken.	
	11.	Övergripande synpunkt. Det vore önskvärt med tillgänglighetsanalys i beslutsärenden, särskilt beslutsärenden som avser den fysiska planeringen.	Denna typ av analys tillämpas i dagsläget av vissa nämnder. Kommunledningskontoret ser att möjligheten att utveckla krav på tillgänglighetsanalys i beslutsärenden är möjliga att besluta om inom varje nämnd respektive bolagsstyrelsens mandat.	Ingen åtgärd vidtas.
	12.	Övergripande synpunkt. Det är viktigt att hitta strukturer för hur kommunen tillvaratar barn och ungas synpunkter vid dialogarbete, liksom för hur dessa synpunkter får genomslag och hur kommunen ger återkoppling.	Synpunkten ligger i linje med förslaget till åtgärd 15 samt hur den kommungemensamma riktlinjen för medborgardialog beskriver hur Uppsala kommun ska arbeta med medborgardialog.	Ingen åtgärd vidtas.
	13.	Ny åtgärd. Önskemål om att en genomgång av barn och ungas möjligheter att ta sig på egen hand inom den bebyggda miljön genomförs i syfte i att kartlägga vad nämnden behöver åtgärda.	Förvaltningen gör bedömningen att denna typ av genomgång är ett uppdrag inom gatu- och samhällsmiljönämndens ansvar och som därför kan hanteras inom nämndens egen planering.	Ingen åtgärd vidtas.
	14.	Fråga/ Övergripande synpunkt. Hur vi säkerställer kommunen att barn och unga tillfrågas i större frågor och beslut och hur fångar kommunen upp deras synpunkter. Det är viktigt att säkerställa att detta görs på ett tillfredställande sätt.	Förvaltningen gör bedömningen att synpunkten omhändertas i förslaget till åtgärd 13 och 15 samt i den kommungemensamma riktlinjen för medborgardialog.	Ingen åtgärd vidtas.
	15.	Åtgärd 20. Det är viktigt att verka för säkra skolvägar och vägar till fritidsaktiviteter för barn. Arbetet handlar inte bara om fysisk säkerhet utan också om att fler ska använda cykel- och gångvägar.	Synpunkten som framförts ligger i linje med flera befintliga uppdrag i kommunens Mål och budget 2019, t.ex. uppdrag 3.11 och 4.12.	Åtgärden föreslås revideras utifrån inkomna synpunkter.
	16.	Åtgärd 20. Önskemål om att vikten av möjlighet till fysisk aktivitet tydliggörs i förslag till åtgärd.	Förvaltningen ser att de föreslagna riktlinjerna bör möjliggöra och underlätta fysisk aktivitet genom att säkerställa en god utemiljö för barn och unga. Åtgärden har delvis med bakgrund av denna synpunkt reviderats.	Åtgärden föreslås revideras utifrån inkomna synpunkter.
IFN				

	17. Övergripande synpunkt. Styrdokumentet lyfter fram barnets rättigheter i hög utsträckning. På samma sätt borde något läggas till i dokumenten om barns skyldigheter.	I programmets definition av begreppen rättigheter och skyldigheter anges: ”Rättigheter och skyldigheter regleras i konventioner och lagar. Barn har särskilda rättigheter i egenskap av att vara barn i enlighet med barnkonventionen och kommunen har i egenskap av att vara myndighet särskilda skyldigheter gentemot barn i enlighet med samma konvention och kommande lagstiftning.” Förvaltningen ser att föreliggande formulering även inkluderar att barn och unga är skyldiga att följa gällande lagstiftning, men att inga särskilda skyldigheter följer av att vara barn.	Ingen åtgärd vidtas.
KTN			
	18. Programmet. Angående den föreslagna åldersindelningen för programmets målgrupp. Barnkonventionen gäller ju barn i åldrarna 0–18 år och programmet 0–20 år. Inte helt enkelt med denna indelning då det kan uppstå intressekonflikter.	Den föreslagna åldersindelningen baseras på försörjningsansvar enligt föräldrabalken, samt kommunens ansvar inom bl.a. socialtjänst och arbetsmarknadsområdet (det kommunala aktivitetsansvaret).	Programtexterna har setts över för att tydligare belysa förändrade behov, rättigheter och förutsättningar utifrån ålder.
	19. Fråga. Hur är åtgärderna kopplade till Agenda 2030?	De föreslagna målområdena tillsammans med åtgärderna är i huvudsak kopplade till agendans mål 1, 3, 4, 5, 8, 10 och 16.	Frågan besvaras.
	20. Ny åtgärd. Mål 2 Jämföra vuxenvärden med ungdomsvärlden. Ungdomar får sova på liggunderlag i gympahallar när det t ex är en demokratikonferens. Tjänstepersoner får bo på hotell. Arvodering. Någon åtgärd kring detta borde vara med.	Uppsala kommun har antagit regler för arvoden m.m. som reglerar vilka typer av ersättningar och förmåner som kan utbetalas/utdelas. Frågan ligger därför utanför detta programs område.	Ingen åtgärd vidtas.
OSN			
	21. Åtgärd 3. Åtgärd om analys av uppväxtvillkor inkludera även trångboddhet.	Förvaltningen noterar önskemål om att kartläggningen i den föreslagna åtgärden 3 ska inkludera en analys av trångboddhet och beaktar detta i eventuellt framtida arbete.	Ingen åtgärd vidtas.
	22. Ny åtgärd. Någon åtgärd eller formulering om funktionsnedsattas möjlighet att bo där de vill bör	Nämnden beslutade att införa rätt att välja boende utifrån geografiskt område i mars 2017 (OSN-2017-0151). Sett till målgruppen som omfattas av förslaget till program görs	Ingen åtgärd vidtas.

		ingå i handlingsplanen.	bedömningen att tillägg enligt den framförda synpunkten ligger utanför programmets omfattning och inriktning, utan är en fråga som i första hand bör beaktas i annat styrdokument för bostadsfrågor.	
	23.	Åtgärd 4. Även UBN bör anges som delansvarig nämnd i genomförandet.	UBN är en viktig part i arbetet för att säkerställa trygghet vid och i utemiljöer där barn och unga vistas. Nämnden föreslås därför läggas till som delansvarig för genomförandet av åtgärden.	UBN läggs till som delansvarig för åtgärden.
	24.	Övergripande synpunkt. Säkerställa att hedersrelaterat våld samt våld i nära relation mot funktionsnedsatta barn beaktas.	Frågan omhändertas delvis i åtgärd 10. Synpunkten förmedlas även till tjänstepersoner med ansvar att revidera kommunens styrdokument avseende hedersrelaterat våld och våld i nära relation.	Ingen åtgärd vidtas.
	25.	Övergripande synpunkt. Få med det växande barnet i programmet - visa på barnperspektivet och hur det förändras med åldern.	Förvaltningen ser att synpunkten går i linje med barnkonventionens skrivelser om hänsyn till ålder och mognad, liksom vissa lagrum som gäller äldre barn och unga. Därför bör detta perspektiv tydliggöras i programmet.	Programtexterna ses över utifrån synpunkten.
	26.	Åtgärd 15. Önskemål om att OSN läggs till som delansvarig i genomförandet.	Omsorgsnämndens målgrupp har särskilda behov som har bäring på möjligheterna att komma till tals. Omsorgsförvaltningens erfarenhet av att arbeta med frågan är viktig i detta arbete.	OSN läggs till som delansvarig för åtgärden.
	27.	Åtgärd 20. Önskemål om att säkerställa att OSN:s målgrupper beaktas i riktlinjerna för barn och ungas utemiljö.	Synpunkten förmedlas till ansvariga tjänstepersoner.	Åtgärden föreslås revideras utifrån inkomna synpunkter.
	28.	Programmet. Det saknas formuleringar om barns skyldigheter i programmet samt att äldre "unga" har rätt att påverka genom bland annat att rösta i val.	I programmets definition av begreppen rättigheter och skyldigheter anges: "Rättigheter och skyldigheter regleras i konventioner och lagar. Barn har särskilda rättigheter i egenskap av att vara barn i enlighet med barnkonventionen och kommunen har i egenskap av att vara myndighet särskilda skyldigheter gentemot barn i enlighet med samma konvention och kommande lagstiftning." Förvaltningen ser att föreliggande formulering även inkluderar att, i synnerhet äldre, barn och unga är skyldiga att följa gällande lagstiftning, men att inga särskilda skyldigheter följer av att vara barn.	

			Synpunkten om att tydliggöra skillnader med hänsyn till ålder inom den större gruppen barn och unga har tillvaratagits i revideringen.	Programtexterna har setts över utifrån synpunkten.
PBN				
	29.	Åtgärd 17. Den andra halvan av åtgärden, som berör om renoveringar och nyproduktion blir missvisande utifrån ansvaret. PBN har ansvar för planarbetet, men inte det andra.	Ansvar för åtgärden förtydligas utifrån respektive nämnds och bolagsstyrelsens ansvarsområde.	Samordningsansvaret föreslås flyttas från PBN till KS.
	30.	Programmet. Lägga till antal kvadratmeter per barn/skolgårdar som är beslutad norm i kommunen.	Normer avseende skolgårdarnas utformning och storlekar regleras i andra styrdokument regleras i andra styrdokument. För att undvika behov av att revidera ett flertal dokument vid ändrad normering föreslås att inte ange rådande norm i förslaget till program.	Ingen åtgärd föreslås vidtas.
	31.	Programmet Se över hur måltextern på programmets s. 6 är formulerad för att texten mer ska ange det önskade läget än att beskriva nuläget.	Texten under respektive målområde ska ge en bild av nuläge samt önskat läge för att tydliggöra målinriktningen i programmet.	Programtexterna ses över utifrån synpunkten.
	32.	Programmet Önskemål om att tydliggöra föreningslivets roll och bidrag i texten på s. 7.	Föreningslivet spelar en viktig roll i kommunens utveckling och för att säkerställa delaktighet och inflytande.	Programtexterna ses över utifrån synpunkten.
	33.	Ny åtgärd. Lägga till åtgärder om innemiljö, goda uppväxtvillkor även i hemmet.	Handlingsplanens åtgärd 3 syftar till att kartlägga barn och ungas uppväxtvillkor för att kommunen på ett bättre sätt ska kunna planera och vidta åtgärder. Flera av åtgärderna syftar också till att fånga upp barn i en utsatt social miljö, även i hemmet. Utformningen av offentliga lokaler regleras i andra styrdokument, beroende på vilken typ av lokal det gäller. Gemensamt för styrningen är att eftersträva goda och trivsamma inomhusmiljöer. Mot bakgrund av detta föreslås ingen särskild vidtas i denna handlingsplan.	Ingen åtgärd vidtas.

			Gällande innemiljön i hemmet har kommunen begränsad rådighet att vidta åtgärder för att förbättra miljön i privata hem utöver ordinarie arbete inom det allmännyttiga bostadsbeståndet.	
	34.	Fråga En fråga om varför programmet i huvudsak bara lyfter barn i utsatt situation. Ser det som önskvärt att lyfta alla barn mer generellt.	Program och handlingsplan har tagits fram med särskild hänsyn till Agenda 2030 och barnkonventionen i enlighet med beslut från kommunfullmäktige. Att minska ojämlika skillnader i uppväxtvillkor ligger i linje med bl.a. de globala målen.	Ingen åtgärd vidtas.
	35.	Åtgärd 3. Önskemål att kartläggningen som föreslås i åtgärd 3 ska beakta alla aspekter och olika miljöer som påverkar uppväxtvillkor, t.ex. skolvägar, i skolan, på fritiden, i hemmet.	Förvaltningen omhändertar synpunkten som ett underlag i ev. framtida kartläggningsarbete.	Ingen åtgärd vidtas.
	36.	Åtgärd 20. Fråga om innehållet i riktlinjerna för barn och ungas utemiljöer. Särskilt efterfrågades om skolvägar, skolgårdar m.m. ingår i styrningen.	Arbete pågår med att ta fram riktlinjer som berör bl.a. skolgårdar och förskolornas utemiljöer. Skolvägar i den bredare bemärkelsen är en fråga inom trafikområdet som styrs inom ramen för trafikplaneringen. Det finns även uppdrag i kommunens Mål och budget 2019 som berör kommunens arbete med säkra skolvägar, t.ex. uppdrag 3.11.	Åtgärden föreslås revideras utifrån inkomna synpunkter.
	37.	Åtgärd 7. Önskemål om att tydliggöra att arbetet som avses ska genomföras i samverkan med civilsamhället.	Förvaltningen instämmer i detta tydliggörande och omhändertar detta i revideringen av handlingsplanen.	Åtgärden revideras enligt synpunkten.
SCN				
	38.	Åtgärd 2. Önskemål om att ÖFN läggs till som delansvarig för åtgärdens genomförande.	Förslaget har stämts av med överförmyndarförvaltningen och nämnden föreslås läggas till som delansvarig.	ÖFN läggs till som delansvarig för åtgärden.
	39.	Åtgärd 4. Viktigt att information inhämtas från skolorna i arbetet. Därför önskas att UBN anges som delansvarig för genomförandet av åtgärden.	UBN är en viktig part i arbetet för att säkerställa trygghet vid och i utemiljöer där barn och unga vistas. Nämnden föreslås därför läggas till som delansvarig för genomförandet av åtgärden.	UBN läggs till som delansvarig för åtgärden.
	40.	Åtgärd 13. Fråga ställdes om varför SCN anges som delansvarig	Det pågår redan ett visst samarbete kring dessa frågor mellan berörda förvaltningar, men behov av ytterligare arbete har	Ingen åtgärd vidtas.

		nämnd i genomförandet av åtgärden.	identifierats mot bakgrund av förändrad lagstiftning.	
	41.	Åtgärd 15. Önskemål om att OSN läggs till som delansvarig nämnd i genomförandet.	Se även ovan. Omsorgsnämndens målgrupp har särskilda behov som har bäring på möjligheterna att komma till tals. Omsorgsförvaltningens erfarenhet av att arbeta med frågan är viktig i detta arbete.	OSN läggs till som delansvarig för åtgärden.
	42.	Övergripande synpunkt Kommunens arbete för att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck saknas i programmet.	Frågan omhändertas bl.a. i åtgärd 10. Det pågår även ett arbete med att se över kommunens styrdokument för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.	Ingen åtgärd vidtas.
UBN				
	43.	Ny åtgärd. målområde 1 – det står i skollagen om skyldighet att motverka diskriminering samt gott bemötande. Detta perspektiv saknas i åtgärderna. Ambition om att analysera hur barn bemöts med respekt i utbildningen för att kunna ta fram åtgärdsprogram.	Frågan som lyfts upp berör i första hand utbildningsnämndens ansvarsområde och de åtgärdsprogram som föreslås kan vidtas av nämnden. Förvaltningen ser därför inte ett behov av att denna fråga lyfts upp till kommungemensam nivå.	Ingen åtgärd vidtas.
	44.	Övergripande synpunkt det saknas jämställdhetsperspektiv i dokumenten – valfritt i handlingsplan eller program.	Jämställdhet är ett viktigt perspektiv i programmet och ett aktivt jämställdhetsarbete är viktigt för att säkerställa att målen uppfylls i enlighet med kommunens arbete kring jämställdhetsintegrering. Därför ses programtexten över för att tydliggöra att jämställdhet ska utgöra en integrerad del av arbetet utifrån programmet.	Programtexterna ses över utifrån synpunkten.
	45.	Övergripande synpunkt Begränsa omfånget till det viktigaste.	Förvaltningarnas samlade bedömning är att de föreslagna åtgärderna är prioriterade för perioden 2019–2023.	Ingen åtgärd vidtas.
	46.	Särskilt yttrande Ledamöter för M, C och KD i utbildningsnämnden har lämnat ett särskilt yttrande i ärendet. Yttrandet biläggs i sin helhet. I sitt yttrande lyfter ledamöterna fram synpunkten att det är viktigt att i programmet betona vikten av att tillgodogöra sig kunskaper och klara sin utbildning.	Förvaltningen instämmer i synpunkten avseende utbildningens betydelse för att varje barn ska ha goda förutsättningar för det framtida livet. I programtexten under målområde 1 beskrivs denna utmaning som en del av den bakgrund som motiverar insatser inom området.	Ingen åtgärd vidtas.

	<p>Vidare anges att "När Uppsala kommun nu tar fram ett Barn- och ungdomsprogram behöver vikten av att skolan förmedlar kunskaper och färdigheter till alla barn genomsyra varje punkt i programmet".</p>		
--	---	--	--

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-05-15

§ 96

Inspel till program och handlingsplan för Uppsalas barn-och ungdomspolitik**Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Särskilda yttranden

Christopher Lagerqvist (M), Fredrik Hultman (M), Lage Hedin (M), Olle Romlin (C) och Jonas Segersam (KD) lämnar följande särskilt yttrande:

Alltför många elever lär sig för lite kunskaper och färdigheter i skolan. Det är den viktigaste orsaken till att dessa barn och ungdomar inte deltar aktivt i samhället utan tidigt får sämre förutsättningar för att lyckas i livet. När Uppsala kommun nu tar fram ett Barn- och ungdomsprogram behöver vikten av att skolan förmedlar kunskaper och färdigheter till alla barn genomsyra varje punkt i programmet. Fina ord i ett handlingsprogram löser inte de problem som barn och ungdomar upplever i Uppsalas kalla verklighet.

Målet med Uppsalas barn- och ungdomspolitik när det gäller skolan måste vara att varje elev når sin fulla potential och att vi stärker incitamenten för att se skolan som en investering istället för en konsumtionsvara.

Sammanfattning

Utbildningsdirektör Birgitta Pettersson informerar om utbildningsförvaltningens syn på förslaget på programmet och handlingsplanen för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik.

Utvecklingsledare Carina Börjesdotter och handläggare Anton Berg informerar om det föreslagna programmet och handlingsplanen för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik och anledningen till dess uppkomst. Programmet och handlingsplanen har tre målområden; att Uppsalas barn och unga har goda och jämlika uppväxtvillkor, att tillvarata barn och ungas kompetens och engagemang samt att stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut. Utvecklingsledare Carina Börjesdotter och handläggare Anton Berg ger även exempel på åtgärder för att nå dessa mål och förklarar beslutsprocessen för programmet och handlingsplanen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande